

UCHWAŁA NR 1029/19
Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 4 września 2019 r.

w sprawie rozpatrzenia uwag i wniosków do założeń uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa świętokrzyskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. 2019 poz. 512), art. 96 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2019 poz. 1396), art. 39 ust. 1 i art. 42 pkt 1) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2018 poz. 2081 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§1

Rozpatruje się uwagi i wnioski, jak w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały. Uwzględnione uwagi i wnioski wprowadza się do projektu uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa świętokrzyskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Marszałek Województwa
Świętokrzyskiego

Andrzej Bętkowski

TABELA UWAG I WNIOSKÓW
DO ZAŁOŻEŃ DO PROJEKTU UCHWAŁY SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO W SPRAWIE
WPROWADZENIA NA OBSZARZE WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO OGRANICZEŃ I ZAKAZÓW W ZAKRESIE
EKSPLLOATACJI INSTALACJI, W KTÓRYCH NASTĘPUJE SPALANIE PALIW

L.p.	Wnioskodawca	Data wpływu	Treść uwagi	Propozycja załatwienia sprawy
1.	DEFRO sp. z o.o. sp. k.	09.08.2019 r.	<p>1. Grupy urządzeń i odniesień do aktów prawnych. Należy podkreślić, że jako podstawowe źródło ciepła stosowane są kotły na paliwo stałe, które dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania. Natomiast jako pomocnicze źródła ciepła wykorzystywane są miejscowe ogrzewacze pomieszczeń, bezpośrednio przenoszące ciepło do pomieszczenia. Mogą one również przenosić ciepło do cieczy, jeśli pozwala na to ich konstrukcja. Do tej grupy zalicza się wkłady kominkowe – powietrzne i z płaszczem wodnym, piecyki, kuchenki itp. W założeniach do uchwały przywołano Dyrektywę Ekoprojekt 2009/125/WE, regulującą wymogi dotyczące efektywności ekologicznej i energetycznej urządzeń zużywających energię. Zakresem dyrektywy objęte są m.in. urządzenia do wytwarzania ciepła w instalacjach ogrzewania, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none">• kotły na paliwo stałe,• miejscowe ogrzewacze pomieszczeń, <p>dla których wydano właściwe akty wykonawcze. W przypadku wymagań ekoprojektu dla kotłów na paliwa jest to rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Natomiast w odniesieniu do miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń właściwe będzie Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1185/ z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania</p>	<p>1. Częściowo uwzględniona W treści projektu uchwały nie będzie zapisu dotyczącego wymagań dla instalacji. W założeniach wymienione zostały jedynie wymagania ekoprojektu w odniesieniu do miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe, nie uwzględniając wymogów dla kotłów na paliwo stałe. Natomiast w obecnym porządku prawnym obowiązuje od 1 października 2017 roku rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe</p>

		<p>dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.</p> <p>Obecnie w założeniach uchwały wymienione jest drugie z przywołanych rozporządzeń, co może być odczytane, że w nowo budowanych i modernizowanych budynkach mogą być instalowane wyłącznie urządzenia należące do grupy miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń. Istnieje obawa, że pozostawienie zapisów w obecnie proponowanej wersji, niemożliwym uczyni instalację głównego źródła ciepła – kotła wykorzystującego paliwa stałe.</p> <p>Mając za względzie powyższe, zaleca się uwzględnienie w projektowanej uchwale obu wymienionych aktów prawnych, tak jak ma to miejsce w przypadku analogicznych uchwał, przyjętych w innych województwach.</p>	<p>(Dz.U. 2017 poz. 1690 z późn. zm.), w którym zakazuje się wprowadzania do obrotu kotłów gorszej niż klasy 5 oraz zakazuje się stosowania w kotłach elementu konstrukcyjnego pozwalającego na ręczne zasilanie paliwem.</p> <p>Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe traci moc z dniem 1 stycznia 2020 roku, ponieważ wchodzi w życie rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 roku w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe, wyznaczające wymagania dla tych kotłów. Należy też dodać, że od 1 stycznia 2020 roku, zgodnie z rozporządzeniem Komisji UE 2015/1189 nie będzie</p>
--	--	---	---

			<p>2. Zakaz instalowania kotłów na paliwo stałe w nowo budowanych budynkach – jeśli są ku temu warunki techniczne (tzn.: dostępność do sieci ciepłowniczej, gazowej). Podstawowym kryterium doboru czystego źródła ciepła powinno być jego ekonomiczne uzasadnienie oraz możliwość zastosowania w danej lokalizacji technologii i techniki lokalnie i globalnie bezemisyjnego pozyskiwania ciepła użytkowego lub rozwiązań technicznych w jak najmniejszym stopniu obciążających środowisko. Inwestor realizujący budowę lub modernizację źródła ciepła powinien mieć wolny wybór co do zastosowania niskoemisyjnego lub bezemisyjnego indywidualnego źródła ciepła lub przyłączenia się do</p>	<p>możliwe wprowadzanie do obrotu i użytkowania kotłów niespełniających wymagań określonych w tym rozporządzeniu. Natomiast wymagania ekoprojektu, określone w rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe, w stosunku do ogrzewaczy pomieszczeń na paliwa stałe wprowadzanych do obrotu i do użytkowania zaczną obowiązywać od 1 stycznia 2022 roku.</p> <p>2. Nie uwzględniono Ciepło systemowe jest sposobem na ograniczenie tzw. niskiej emisji. Spaliny wyprowadzane do powietrza przez niskie kominy na dużych osiedlach domków</p>
--	--	--	--	---

		<p>istniejącej, bądź planowanej w najbliższej przyszłości sieci c.o. w oparciu o własną, zoptymalizowaną analizę ekonomiczną, potwierdzającą jednocześnie spełnienie wymogu ograniczenia emisji zanieczyszczeń szkodliwych dla środowiska i/lub podwyższenia efektywności energetycznej instalacji.</p> <p>Ze zdumieniem przyjmujemy założenia uchwały w odniesieniu do kotłów na paliwa stałe, w tym kotłów na biomasę drzewną, przyznające priorytet sieciom ciepłowniczymi gazowym. Należy podkreślić, że biomasa drzewna zaliczana jest do odnawialnych źródeł energii i jest wymieniona w przepisach dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych: „energia ze źródeł odnawialnych” lub „energia odnawialna” oznacza energię z odnawialnych źródeł niekopalnych, a mianowicie energię wiatru, energię promieniowania słonecznego (energię słoneczną termiczną i energię fotowoltaiczną) oraz energię geotermalną, energię otoczenia, energię pływów, fal i inną energię oceanów, hydroenergię, biomasę oraz gaz pochodzący z wysypisk śmieci, oczyszczalni ścieków i ze źródeł biologicznych (biogaz).</p> <p>Dyrektywa 2018/2001, z godnie z treścią artykułu 3, nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia udziału energii ze źródeł odnawialnych w UE w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 r. na poziomie co najmniej 32%, zaś artykuł 23 dyrektywy wprost zaleca zwiększanie i promowanie korzystania z energii odnawialnej w ciepłownictwie i chłodnictwie.</p> <p>Ponadto przyznanie priorytetu dla podłączenia do sieci ciepłowniczej jest niezrozumiałe z logicznego punktu widzenia. Przesyłanie ciepła na znaczne odległości siecią ciepłowniczą powoduje straty ciepła, które wynikają z różnicy temperatury nośnika ciepła, otoczenia rurociągu oraz długości sieci. Izolacja cieplna ogranicza te straty, ale ich nie eliminuje. Wielkość strat decyduje o opłacalności dystrybucji ciepła i konkurencyjności w stosunku do indywidualnych źródeł ciepła. Dla współczesnych sieci szacuje się, że straty na przesyłanie wahają się w granicach 5-20%. Natomiast dla starych sieci szacuje się nawet 30%. Przykładowo, emisja z wysokosprawnej indywidualnej instalacji spalania, wyposażonej w kocioł klasy 5, czy kocioł spełniający rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 będzie znacząco niższa od emisji zanieczyszczeń z instalacji spełniającej rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania</p>	<p>jednorodzinnych tworzą tzw. niską emisję, kiedy to zanieczyszczenia rozprzestrzeniają się na niskiej wysokości. Ciepło sieciowe jest już standardem w nowoczesnym budownictwie. Służy nie tylko do ogrzewania domów i mieszkań, ale również ciepłej wody użytkowej. Takie rozwiązanie eliminuje również ryzyko podtrucia się tlenkiem węgla, co sprawia, że używanie ciepła sieciowego jest najbezpieczniejszą formą ogrzewania. Sieci ciepłownicze obsługują tysiące mieszkań i domów, co sprawia, że jest to jedno z najtańszych rozwiązań dostępnych na rynku. Zastosowanie nowoczesnych technologii powoduje wysoką sprawność spalnego paliwa, dzięki czemu w bezpośredni sposób przyczynia się do</p>
--	--	--	---

		<p>odpadów, tym samym nawet nowych instalacji spełniających wymagania dyrektywy Parlamentu i rady (UE) 2015/2193 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania MCP, w odniesieniu do jednostki ciepła dostarczonej do pomieszczenia w budynku indywidualnym.</p> <p>Celem nadrzędnym projektowanej uchwały jest eliminowanie przestarzałych źródeł ciepła, co ma przyczynić się do poprawy stanu powietrza. Faktem jest, że redukcja emisji przy wymianie przestarzałego kotła na urządzenie gazowe wynosi 100%, jednak w przypadku czystego spalania paliwa stałego, np. węgla (kocioł klasy 5) redukcja wynosi ~ 95%, a dla biomasy stopień redukcji sięga 99%.</p> <p>Zakładając, że eliminowanie przestarzałych uciążliwych źródeł obejmuje wyłącznie wymianę na kotły opalane paliwami stałymi (Klasy 5, Ecodesign) osiągnięty efekt środowiskowy będzie w dalszym ciągu znaczący i w pełni satysfakcjonujący.</p> <p>Równocześnie, należy podkreślić, że prowadzona analiza ekonomiczna zastąpienia przestarzałego źródła ciepła, uwzględniająca koszty wytworzenia ciepła oraz koszty zewnętrzne, jednocześnie wskazuje, że zdecydowanie najkorzystniejszym rozwiązaniem jest zastosowanie urządzenia grzewczego wykorzystującego biomasę drzewną (drewno kawałkowe i pellet), natomiast paliwa gazowe, przy uwzględnieniu emisji unikniętej oraz strat przesyłu, zrównają się z paliwami węglowymi.</p> <p>Mając na względzie powyższe, zaleca się zrezygnowanie z zapisu zakazu instalowania kotłów na paliwo stałe w nowo budowanych budynkach – jeśli są ku temu warunki techniczne (tzn.: dostępność do sieci ciepłowniczej, gazowej).</p> <p>3. Eliminacja paliw stałych niskiej jakości.</p> <p>Z zadowoleniem przyjmujemy fakt eliminacji ze stosowania na obszarze województwa świętokrzyskiego paliw stałych niskiej jakości.</p> <p>Należy rozważyć, czy zapisy projektowanej uchwały nie powinny odnosić się do obowiązującego rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych.</p>	<p>zmniejszenia problemu smogu w miastach.</p> <p>3. Nie uwzględniono Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska daje zarządowi województwa możliwość określenia w projekcie uchwały rodzaju lub jakości paliw dopuszczonych do stosowania lub których</p>
--	--	--	--

				stosowanie jest zakazane na danym obszarze. Z tego prawa skorzystał Zarząd Województwa Świętokrzyskiego proponując bardziej restrykcyjne zapisy, aniżeli znajdujące się w rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych.
2.	TAURON Wydobycie S.A.	09.08.2019 r.	<p>W pełni pochwalamy zakaz stosowania w sektorze komunalno-bytowym węgla brunatnego, mułów i flotokonzentratów węglowych oraz paliw stałych produkowanych z ich wykorzystaniem, ponieważ spalanie tych paliw w znaczący sposób przyczynia się do zanieczyszczeń powietrza.</p> <p>1. Nie możemy jednak zgodzić się z zapisem o zakazie stosowania węgla kamiennego w postaci sypkiej o uziarnieniu 0-3 mm. Ideą tak zdefiniowanego zakazu była zapewne chęć niedopuszczenia do spalania w instalacjach, których dotyczy projekt, paliw stałych złożonych w 100% z najdrobniejszych frakcji węglowych, których spalanie wiąże się z wysoką emisją pyłu. Jednak tak sformułowany zakaz, może oznaczać w praktyce całkowity zakaz spalania paliw stałych, pomimo ich pełnej zgodności z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Energii w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych. Wiąże się to z faktem, że każdy węgiel (nawet o najgrubszych frakcjach) podczas transportu, przeładunku i składowania ulega naturalnej degradacji ziarnowej i prędzej czy później w partii pojawi się frakcja 0-3 mm. Dodatkowo w sortymentach miałowych, tj. w węglach o uziarnieniu 1-31,5 mm, w sposób naturalny znajdują się frakcje 1-3 mm na poziomie 20-30%.</p> <p>W związku z powyższym, proponujemy rozważenie zmiany brzmienia tego zapisu na: „Zakaz stosowania następujących paliw:</p>	<p>1. Nie uwzględniono Zamieszczając takie zapisy w założeniach do uchwały anty-smogowej Zarząd Województwa Świętokrzyskiego nie chce dopuścić do spalania m.in. mialu węglowego, który jest tańszy od innych sortymentów węgla, ale o małej kaloryczności, gdyż z jego spalania powstaje duża ilość popiołu i bardzo dużo zanieczyszczeń lotnych trafiających do atmosfery.</p>

		<ul style="list-style-type: none">- mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;- węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla;- węgla kamiennego w postaci sypkiej, w którym udział frakcji w zakresie 0-3 mm przekracza 50%;- paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20%. <p>2. Nie możemy się również zgodzić z zakazem instalowania kotłów na paliwo stałe w nowo budowanych budynkach – jeśli są ku temu warunki techniczne (tzn.: dostępność do sieci ciepłowniczej, gazowej).</p> <p>Obecnie na polskim rynku dopuszczone są wyłącznie nowoczesne i ekologiczne kotły węglowe, które spełniają nawet najostrzejsze normy środowiskowe – to kotły zarówno klasy V – spełniające wymagania normy PN-EN 303-5:2012, jak również kotły spełniające wymagania dyrektywy Ecodesign, która wejdzie w życie w 2020. Biorąc to pod uwagę, oraz fakt, że ogrzewanie węglem jest znacznie tańsze od gazu, oleju opałowego czy prądu, wnosimy o wycofanie tego zakazu.</p>	<p>2. Nie uwzględniono Ciepło systemowe jest sposobem na ograniczenie tzw. niskiej emisji. Spaliny wyprowadzane do powietrza przez niskie kominy na dużych osiedlach domków jednorodzinnych tworzą tzw. niską emisję, kiedy to zanieczyszczenia rozprzestrzeniają się na niskiej wysokości. Ciepło sieciowe jest już standardem w nowoczesnym budownictwie. Służy nie tylko do ogrzewania domów i mieszkań, ale również ciepłej wody użytkowej. Takie rozwiązanie eliminuje również ryzyko podtrucia się tlenkiem węgla, co sprawia, że używanie ciepła sieciowego jest</p>
--	--	--	---

			<p>3. Na koniec pragniemy zwrócić uwagę, że bardzo zła jakość powietrza w Polsce nie wynika tylko z tego, że w sektorze ogrzewnictwa indywidualnego spalany jest węgiel, ale również z szeregu innych czynników, w tym przede wszystkim z tego, że mieszkańcy spalają w swoich kotłach odpady. Spalanie odpadów w instalacjach do tego nieprzeznaczonych jest w Polsce niedozwolone, dlatego też apelujemy do władz województwa świętokrzyskiego o skuteczne egzekwowanie zakazu spalania śmieci przez obywateli. Jesteśmy przekonani, iż przestrzeganie tego zakazu przyczyni się do znaczącej poprawy jakości powietrza – większej, aniżeli eliminowanie z sektora odbiorców indywidualnych węgla o dobrych właściwościach jakościowych.</p>	<p>najbezpieczniejszą formą ogrzewania. Sieci ciepłownicze obsługują tysiące mieszkań i domów, co sprawia, że jest to jedno z najtańszych rozwiązań dostępnych na rynku. Zastosowanie nowoczesnych technologii powoduje wysoką sprawność spalnego paliwa, dzięki czemu w bezpośredni sposób przyczynia się do zmniejszenia problemu smogu w miastach.</p> <p>3. Nie uwzględniono Ustawa z dnia z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska nie daje możliwości zamieszczenia takich zapisów w uchwale antysmogowej. Natomiast tę kwestię regulują zapisy obowiązującego na terenie województwa świętokrzyskiego programu ochrony powietrza, gdzie jednym z działań</p>
--	--	--	--	---

				regulacyjnych jest „Nakaz prowadzenia kontroli gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w kotłach i piecach na podstawie art. 379 ustawy POŚ”. Kontrole te powinny być prowadzone przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta lub upoważnionych do wykonywania funkcji kontrolnych pracowników podległych im urzędów miejskich lub gminnych lub funkcjonariuszy straży gminnych.
3.	Izba Gospodarcza Sprzedawców Polskiego Węgla	09.08.2019 r.	<p>1. Wprowadzenie ograniczeń i zakazów na terenie całego województwa świętokrzyskiego.</p> <p>Zdaniem Izby nie ma potrzeby wprowadzania uchwały dla całego obszaru województwa świętokrzyskiego. Wniosek taki wynika chociażby z raportu o stanie powietrza w województwie świętokrzyskim w 2018 r. („ROZNA OCENA JAKOŚCI POWIETRZA W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM. RAPORT WOJEWÓDZKI ZA ROK 2018”) opracowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Kielcach. W ocenie wykorzystano wyniki pomiarów pyłu zawieszzonego z 5 stanowisk pomiarowych. Ponadto w badaniu uwzględniono wyniki pomiarów z 3 stanowisk automatycznych, zlokalizowanych w strefie świętokrzyskiej (w Nowinach, Połańcu oraz Małogoszczu), które pomimo niereferencyjnej i mało precyzyjnej metody pomiaru zostały wykorzystane w ocenie i uwzględniono je do wstępnego wyznaczenia obszarów przekroczeń. Zatem analizy powietrza prowadzone są w oparciu o bardzo małą ilość stacji pomiarowych i często na podstawie metod szacunkowych modeli</p>	<p>1. Nie uwzględniono</p> <p>W przytoczonym raporcie o stanie powietrza w województwie świętokrzyskim wskazano, że analiza wyników pomiarów benzo(a)pirenu B(a)P od 2010 roku wskazuje, że zanieczyszczenie to utrzymuje się w każdym roku pomiarowym na wysokim poziomie. W 2018 roku na terenie</p>

		<p>matematycznych. Pomimo tego, jak wskazują autorzy przytoczonego raportu „w 2018 roku na terenie województwa świętokrzyskiego dotrzymany został poziom dopuszczalny pyłu PM_{2,5} określonego dla fazy I (25 µg/m³), natomiast przekroczona została norma określona dla fazy II (20 µg/m³). Ogólna analiza średnich rocznych w latach 2010-2018 wykazuje trend spadkowy tego zanieczyszczenia począwszy od 2013 roku. Wyjątkiem był rok 2017, w którym na niektórych stacjach w województwie nastąpił wzrost średniej rocznej. W roku 2016 i 2018 norma dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny (faza I) – była dotrzymana.”</p> <p>Jak wynika zatem z przytoczonych analiz, przekroczenia mają charakter punktowy, związany z największymi aglomeracjami na terenie województwa i ich najbliższymi okolicami. Co więcej, nie zostały przeprowadzone szczegółowe analizy studialne, w celu określenia bezpośrednich źródeł tych przekroczeń.</p> <p>Wśród możliwych przyczyn przekroczeń norm w raporcie wymienia się m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosowanie paliw o wysokiej zawartości popiołu i siarki wraz ze spalaniem śmieci w kotłach o niskiej sprawności cieplnej, • oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów na drogach, • niski poziom życia ludności, • niski poziom wiedzy ekologicznej, • niedostateczny poziom wydatków budżetowych na realizację programów ochrony powietrza i ograniczenie emisji zanieczyszczeń. <p>Analiza danych z województwa świętokrzyskiego prowadzi do jasnego wniosku, że nie ma przesłanek do jednakowego regulowania zakresu ograniczeń dotyczących eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, skoro sytuacja w poszczególnych częściach województwa jest bardzo zróżnicowana.</p> <p>Wprowadzenie ograniczeń dla obszarów, gdzie obecnie nie występuje problem przekroczenia norm zanieczyszczenia powietrza nie wpłynie na jego zauważalną poprawę a jedynie wymusi na mieszkańcach tych obszarów poniesienie dużych nakładów na zmianę źródła ciepła. Co więcej, takie podejście rozprasza środki publiczne przeznaczone na wsparcie inwestycji w wymianę źródeł ciepła. Może to wpłynąć na ograniczenie skuteczności podejmowanych działań z perspektywy lokalizacji, w których konieczne jest podjęcie natychmiastowych działań i wsparcie mieszkańców w większym stopniu (przez zastosowanie punktowego kierowania środków).</p>	<p>województwa świętokrzyskiego wystąpiły przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Wyniki modelowania pokazują natomiast, że na przeważającym obszarze województwa wartości B(a)P mieściły się w przedziale od 1 do 5 ng/m³. Miejscowo stężenia były wyższe, nawet ponad 10 ng/m³.</p> <p>Biorąc pod uwagę, że B(a)P jest przedstawicielem wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, który powoduje wzrost podatności do tworzenia się połączeń z materiałem genetycznym, co prowadzi do mutacji genów, a w konsekwencji do powstawania nowotworów oraz fakt rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń, Zarząd Województwa podjął decyzję o wprowadzeniu ograniczeń i zakazów na terenie całego</p>
--	--	---	--

		<p>Wprowadzenie ograniczeń i zakazów powinno nastąpić tylko w tych rejonach, gdzie w wyniku uzyskanych ekspertyz i wyników badań uznane zostanie to za zasadne. Wprowadzanie jednego zestawu zasad na terenie całego województwa będzie miało negatywne skutki społeczno-ekonomiczne, nawet przy wysokim poziomie wsparcia finansowego procesu wymiany kotłów. Będzie również prowadzić do pogorszenia sytuacji socjalno-bytowej najmniej zamożnych mieszkańców województwa, w szczególności zamieszkujących obszary wiejskie i podmiejskie.</p> <p>2. Czas obowiązywania uchwały, w części dotyczącej wymagań dot. instalacji, od czerwca 2029 roku, dając gminom czas na dostosowanie się do wymogów uchwały. Według Izby brak jest konieczności określania okresów przejściowych, w trakcie których możliwa byłaby eksploatacja istniejących instalacji. Wykorzystanie obecnie działających urządzeń powinno być bezwarunkowe i ograniczone jedynie ich żywotnością technologiczną oraz naturalnym cyklem ich wymiany. Jeżeli jednak wprowadzenie takich okresów okaże się z punktu widzenia autorów uchwał antysmogowych niezbędne, sugerowalibyśmy ich maksymalne wydłużenie. Równocześnie Izba postulowałaby o traktowanie jako instalacji 5 klasy także tych urządzeń, które wprawdzie zaliczane są do niższej klasy, jednak dzięki zastosowaniu dodatkowych rozwiązań technicznych, np. elektrofiltrów kominowych, urządzenia te pozwalają łącznie na uzyskanie poziomu emisyjności wymaganego przez uchwałę.</p> <p>Mając na uwadze koszty z jakimi dla przeciętnego użytkownika instalacji zasilanych paliwem stałym może wiązać się wprowadzenie uchwał antysmogowych, w tym zwłaszcza wzrost wydatków na zakup paliwa czy konieczność wymiany pieca/ kotła, celem ograniczenia zagrożenia pogłębiania się zjawiska tzw. ubóstwa energetycznego, koniecznym wydaje się zapewnienie przez samorząd stosownego wsparcia finansowego w dostosowaniu instalacji do warunków uchwał antysmogowych. Bez efektywnego systemu dopłat czy dotacji ułatwiającego spełnienie nowych wymogów szereg podmiotów może mieć poważne problemy z wystarczającym ogrzaniem swoich gospodarstw domowych, co może w konsekwencji prowadzić do szukania alternatywnych, tańszych ale jednocześnie bardziej szkodliwych dla środowiska źródeł ciepła (np. śmieci).</p> <p>3. Zakaz stosowania następujących paliw:</p>	<p>województwa świętokrzyskiego.</p> <p>2. Nie uwzględniono Zrezygnowano z zapisu z powodu wejścia w życie zmian do ustawy Prawo ochrony środowiska, które narzucają skrócenie terminów realizacji zadań mających na celu poprawę jakości powietrza maksymalnie do 6 lat. Wskazywanie 9-letniego okresu przejściowego stałoby w sprzeczności z obowiązującymi przepisami prawa. Natomiast wymagania dla kotłów dopuszczonych do użytkowania będą uregulowane przez obowiązujące rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe.</p>
--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem; • węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla; • węgla kamiennego w postaci sypkiej o uziarnieniu 0-3 mm; • paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20%. <p>W ocenie Izby, w wyniku zmiany otoczenia regulacyjnego w ciągu ostatnich 2 lat, nie ma już potrzeby regulowania w powyższy sposób listy zakazanych paliw. Wystarczające jest odniesienie się do powszechnie obowiązujących przepisów prawa.</p> <p>Mając na uwadze obowiązujące od 2018 r. przepisy w zakresie monitorowania jakości paliw stałych określone w ustawie o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw z 25 sierpnia 2006 r. (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 660, z późn. zm.), określając katalog paliw, których stosowanie będzie zakazane na terenie województwa świętokrzyskiego, warto odnieść się do tych paliw stałych, których sprzedaż do osób indywidualnych jest już dzisiaj/ będzie wkrótce niedopuszczalna na terenie całego kraju.</p> <p>Na mocy obowiązujących już przepisów następuje wyłączenie z obrotu m.in. mułów, flotokonzentratów, węgla brunatnego, mieszanin innych paliw stałych z dodatkiem lub bez dodatku innych substancji, zawierających mniej niż 85% węgla kamiennego oraz paliw stałych niespełniających wymagań jakościowych określonych w przepisach wykonawczych do wskazanej ustawy. Ponadto, zgodnie z obowiązującymi już przepisami, od 2020 roku nastąpi także wyłączenie z obrotu niskiej jakości miałów węglowych.</p> <p>Wspomniane wymagania jakościowe zostały zawarte w rozporządzeniu Ministra Energii w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych z 27 września 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 1890). Rozporządzenie określa parametry graniczne dla szeregu paliw stałych, w tym węgla kamiennego, brykietów lub peletów zawierających co najmniej 85% węgla kamiennego w różnych sortymentach począwszy od tych o najniższym uziarnieniu (miały o uziarnieniu od 1 mm) a kończąc na sortymentach grubych (kęsy do 200 mm).</p> <p>Zdaniem Izby odwołanie się do obowiązujących już przepisów w zakresie jakości paliw przy określaniu katalogu paliw zakazanych do wykorzystywania na terytorium województwa świętokrzyskiego będzie spójnym rozwiązaniem pozwalającym dopasować treść uchwały do aktualnego stanu prawnego w tym zakresie. Pozwoli również na osiągnięcie zakładanych celów związanych z walką ze smogiem a poprzez nawiązanie do</p>	<p>3. Nie uwzględniono Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska daje zarządowi województwa możliwość określenia w projekcie uchwały rodzaju lub jakości paliw dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane na danym obszarze. Z tego prawa skorzystał Zarząd Województwa Świętokrzyskiego przyjmując bardziej restrykcyjne zapisy, aniżeli znajdujące się w rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych.</p>
--	--	--	--

		<p>powszechnie obowiązujących przepisów ułatwi ich stosowanie przez podmioty zobowiązane a także organy sprawujące kontrolę. Warto także pamiętać, że swoistą gwarancją skuteczności powyższych regulacji są potencjalne kary grożące za wprowadzenie do obrotu paliw wbrew zakazom wynikającym ze wspomnianej ustawy o monitorowaniu ich jakości (wprowadzanie do obrotu paliw stałych niezgodnie z wymogami ustawowymi zagrożone jest wysokimi grzywnami dochodzącymi do 1 mln PLN a nawet karą pozbawienia wolności do lat 5).</p> <p>Należy wskazać, że zakaz stosowania węgla kamiennego w postaci sypkiej o uziarnieniu 0-3 mm w praktyce będzie zakazem stosowania jakiegokolwiek węgla. Taki wniosek wynika z naturalnych właściwości węgla kamiennego, który stosunkowo łatwo ulega rozkruszeniu w trakcie jego wydobycia, transportu czy przeładunku. W rezultacie węgiel nawet po przesianiu i zaawansowanych procesach oczyszczania będzie zawierał pewną ilość tzw. podziarna. Jego ilość zależy najczęściej od czasu przechowywania, środka transportu, przebiegu załadunku i rozładunku oraz wielu innych czynników. Sama obecność w danej partii węgla ziaren o rozmiarze poniżej 3 mm nie może skutkować automatycznym uznaniem, że dany wyrób stanowi paliwo niedozwolone na gruncie Uchwały (tj. węgiel kamienny w postaci sypkiej o uziarnieniu poniżej 3 mm) – o ile oprócz ziaren o rozmiarze poniżej 3 mm w danej partii znajdują się również ziarna o rozmiarze 3 mm i większym. Ewentualne zakwalifikowanie danej partii węgla do kategorii paliw zabronionych na gruncie Uchwały, zdaniem Izby, powinno być przeprowadzane z zachowaniem zasad stosowanych przy kwalifikacji węgla kamiennego do danego sortymentu, które opierają się na pewnym uśrednieniu i wprowadzeniu granicznych wartości zarówno dla rozmiarów ziaren jak i maksymalnej zawartości podziarna i nadziarna.</p> <p>Z tego powodu w obrocie wyrobami węglowymi stosuje się parametr dopuszczalnego udziału podziarna. Został on również zastosowany przy tworzeniu norm jakości paliw stałych zawartych w przywołanych wcześniej powszechnie obowiązujących regulacjach. Dla przykładu w przypadku miału węglowego odpowiadającego wymaganiom jakościowym przewidzianym w rozporządzeniu Ministra Energii, znajdują się zarówno ziarna o średnicy 1 lub 2 mm jak i ziarna o średnicy nawet 31,5 mm ale do jasno określonego poziomu procentowego.</p>	
--	--	--	--

		<p>4. Dopuszczenie do eksploatacji wyłącznie instalacji, które spełniają minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń określone w punkcie 1 i 2 załącznika II do Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Odnosząc się do parametrów emisyjności instalacji (kotłów i pieców), które będą oddawane do użycia po wejściu w życie ustawy, zdaniem Izby należy dopuścić stosowanie urządzeń spełniających standardy emisyjne odpowiadających 5 klasie pod względem granicznych wartości emisji pyłu wg normy PN-EN 303-5:2012 bądź też spełniających standard emisyjny tzw. ekoprojektu dla kotłów na paliwa stałe (rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe (Dz. Urz. UE.L 193 z 21 lipca 2015 r., str. 100). Wspomniane wymogi odnośnie norm emisyjności przyczynią się bowiem do stopniowej eliminacji z rynku najbardziej szkodzących jakości powietrza urządzeń. Przygotowując uchwałę należy według Izby rozważyć również wprowadzenie zakazu instalowania dodatkowego rusztu pozwalającego na spalanie paliw innych niż przeznaczone dla tych urządzeń, w tym śmieci (czyli dokonywania modyfikacji i przeróbek ingerujących w sposób działania kotła). Warto przy tym zauważyć, że urządzenia w standardzie emisyjności ekoprojektu są znacząco droższe od urządzeń grzewczych 5 klasy, przy bardzo zbliżonych parametrach emisyjności.</p> <p>Trzeba również zaznaczyć, że nie ma potrzeby ograniczania możliwości stosowania pieców/ kotłów z ręcznym podawaniem paliwa, pod warunkiem, że spełniają one przyjęty standard emisyjności. Technologia podawania paliwa do pieca/ kotła nie ma już istotnego wpływu na kwestie emisyjności danego źródła a na rynku dostępne są urządzenia wykorzystujące technologię ręcznego dozowania paliwa spełniające wymogi <i>ekoprojektu</i> czy 5 klasy emisyjności.</p>	<p>4. Częściowo uwzględniono W treści projektu uchwały nie będzie zapisu dotyczącego wymagań dla instalacji. W założeniach wymienione zostały jedynie wymagania ekoprojektu w odniesieniu do miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe, nie uwzględniając wymogów dla kotłów na paliwo stałe. Natomiast w obecnym porządku prawnym obowiązuje od 1 października 2017 roku rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe (Dz.U. 2017 poz. 1690 z późn. zm.), w którym zakazuje się wprowadzania do obrotu kotłów gorszej niż klasy 5 oraz zakazuje się stosowania w kotłach elementu konstrukcyjnego pozwalającego na ręczne zasilanie paliwem. Rozporządzenie Ministra</p>
--	--	---	---

				<p>Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe traci moc z dniem 1 stycznia 2020 roku, ponieważ wchodzi w życie rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 roku w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe, wyznaczające wymagania dla tych kotłów. Należy też dodać, że od 1 stycznia 2020 roku, zgodnie z rozporządzeniem Komisji UE 2015/1189 nie będzie możliwe wprowadzanie do obrotu i użytkowania kotłów niespełniających wymagań określonych w tym rozporządzeniu. Natomiast wymagania ekoprojektu, określone w rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 w sprawie wykonania dyrektywy</p>
--	--	--	--	---

		<p>5. Zakaz instalowania kotłów na paliwo stałe w nowo budowanych budynkach – jeśli są ku temu warunki techniczne (tzn.: dostępność do sieci ciepłowniczej, gazowej).</p> <p>W ocenie Izby taka regulacja będzie miała bardzo niekorzystny efekt z punktu widzenia zjawiska ubóstwa energetycznego. Zgodnie z wynikami badania przeprowadzonego w marcu 2018 r. przez Centrum Badania Opinii Społecznej (dalej: „CBOS”) większość badanych Polaków (59%) deklaruje, że w swoich gospodarstwach domowych wykorzystuje do ogrzewania przede wszystkim piece i kotły węglowe. Pozostali niemal w równym stopniu korzystają z miejskiej lub lokalnej (np. osiedlowej) sieci ciepłowniczej (20%), bądź wykorzystują do ogrzewania gaz, olej opałowy lub energię elektryczną (19%). Warto przy tym podkreślić, że mieszkańcy wsi korzystają niemal wyłącznie z pieców i kotłów węglowych, a jedynie sporadycznie stosują urządzenia zasilane innym paliwem. Odsetek podmiotów wykorzystujących urządzenia węglowe jest także wysoki w mniejszych miastach i istotnie niższy w największych ośrodkach miejskich.</p> <p>Równocześnie według danych Kantar TNS z 2017 r. 31% Polaków ogrzewających swoje gospodarstwa domowe węglem wydaje na ten cel co najmniej 10% swoich dochodów. Jednocześnie ponad 10% rodzin przeznaczają na cele grzewcze co najmniej 20% swoich dochodów. Według jednej ze stosowanych metodologii 10% poziom dochodów przeznaczanych na zaspokojenie potrzeb energetycznych wskazuje na stan ubóstwa energetycznego. Ubóstwo energetyczne to zjawisko polegające na doświadczeniu trudności w zaspokojeniu swoich potrzeb energetycznych (ogrzewania, ciepłej wody, elektryczności) z powodu niskiego dochodu lub charakterystyki mieszkania.</p>	<p>Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe, w stosunku do ogrzewaczy pomieszczeń na paliwa stałe wprowadzanych do obrotu i do użytkowania zaczną obowiązywać od 1 stycznia 2022 roku.</p> <p>5. Nie uwzględniono Ciepło systemowe jest sposobem na ograniczenie tzw. niskiej emisji. Spaliny wyprowadzane do powietrza przez niskie kominy na dużych osiedlach domków jednorodzinnych tworzą tzw. niską emisję, kiedy to zanieczyszczenia rozprzestrzeniają się na niskiej wysokości. Ciepło sieciowe jest już standardem w nowoczesnym budownictwie. Służy nie tylko do ogrzewania</p>
--	--	--	---

		<p>Z tego samego badania Kantar TNS wynika również, że ewentualny wzrost wydatków na zakup węgla na poziomie 10% może przyczynić się do blisko 10% wzrostu liczby gospodarstw domowych znajdujących się w Polsce w ubóstwie energetycznym (co odpowiada liczbie ok. 200 tys. gospodarstw domowych) oraz może wpłynąć na zwiększenie udziału wydatków na węgiel w dochodach z obecnego przeciętnego poziomu 11% do poziomu 13%. Warto także wskazać, że według tego samego badania już dzisiaj 46% respondentów korzystających z węgla wskazuje, że jego zakup stanowi dla nich duże lub bardzo duże obciążenie finansowe. Tym samym każdy wzrost wydatków na realizację potrzeb energetycznych może pogłębiać już i tak dość trudną sytuację tych podmiotów. Co więcej, zarówno eliminacja z rynku najtańszych paliw (muły, flotokoncentraty, węgiel brunatny) na skutek wejścia przepisów o monitorowaniu jakości paliw, jak i kotłów niespełniających wymaganych norm emisyjności¹, zapewne znacząco wpłynie na podniesienie kosztów ogrzewania, co będzie w pierwszej kolejności skutkiem konieczności poniesienia wydatków na wymianę urządzenia grzewczego, a następnie na zakup paliwa o odpowiedniej jakości. Słuszne wydaje się zatem twierdzenie, że <i>w konsekwencji możemy mieć do czynienia ze wzrostem skali ubóstwa energetycznego oraz upowszechnieniem się nielegalnych praktyk związanych z używaniem niskiej jakości kotłów i spalaniem niskiej jakości paliwa (lub wprost śmieci)</i>.² Tym samym prowadzona przez państwo polityka powinna skutecznie odpowiadać na powyższe problemy.</p> <p>W kontekście powyższego warto także przywołać dane Instytutu Badań Strukturalnych z 2018 r.³, w świetle których ubóstwem energetycznym dotknięte jest ok. 12% mieszkańców Polski. Z przeprowadzonych badań wynika również, że ubóstwo energetyczne nie zawsze jest tożsame z ubóstwem dochodowym, gdyż blisko 6% obywateli Polski (2,1 mln) to osoby cierpiące ubóstwo energetyczne, ale nie ubogie dochodowo. Powyższe dane jasno pokazują, że ubóstwo energetyczne nie jest wyłącznie elementem składowym ubóstwa dochodowego, ale ma także inne przyczyny takie jak chociażby brak dostępu do efektywnych źródeł energii czy niski poziom efektywności energetycznej budynków</p>	<p>domów i mieszkań, ale również ciepłej wody użytkowej. Takie rozwiązanie eliminuje również ryzyko podtrucia się tlenkiem węgla, co sprawia, że używanie ciepła sieciowego jest najbezpieczniejszą formą ogrzewania. Sieci ciepłownicze obsługują tysiące mieszkań i domów, co sprawia, że jest to jedno z najtańszych rozwiązań dostępnych na rynku. Zastosowanie nowoczesnych technologii powoduje wysoką sprawność spalania paliwa, dzięki czemu w bezpośredni sposób przyczynia się do zmniejszenia problemu smogu w miastach. Jednocześnie należy pamiętać, że przepis ten dotyczy zakazu</p>
--	--	--	---

¹ Boguszewski i Herudziński szacują, że ponad 80% węgla spalane jest w kotłach pozaklasowych niespełniających w zasadzie żadnych norm emisji. Boguszewski R., Herudziński T., *Ubóstwo energetyczne w Polsce*, SGGW, Warszawa, 2018, s. 21.

² *Ibidem*, s. 21.

³ Lewandowski P., Kielczewska A., Ziółkowska K., *Op. cit.*, s. 4.

		<p>mieszkalnych. Równocześnie ten wielowymiarowy problem dotyczy w pierwszej kolejności mieszkańców wsi i małych miast, a zatem osób, które najczęściej ogrzewają swoje gospodarstwa piecami i kotłami węglowymi.</p> <p>Istotną wydaje się także okoliczność wynikająca z przytaczanych już badań CBOS, że ponad 43% badanych nie zgodziłaby się na jakiegokolwiek podwyżki opłat związanych z ogrzewaniem, po to, aby przyczynić się do ograniczenia zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Tylko jedna trzecia badanych byłaby w stanie je zaakceptować. Równocześnie mediana akceptowalnego wzrostu kosztów to około 10%. Pokazuje to, że obywatele bardzo niechętnie podchodzą do ponoszenia zwiększonych kosztów ogrzewania swoich gospodarstw domowych w związku z realizacją celów prośrodowiskowych. Z badań wynika, że gotowość do ponoszenia dodatkowych kosztów jest znacznie wyższa wśród osób z wyższym wykształceniem i osiągających wysokie dochody. Mając powyższe na uwadze istotnym jest wprowadzenie mechanizmów wsparcia pozwalających na osiągnięcie zamierzonych efektów w zakresie ochrony środowiska przy utrzymaniu minimalnej partycypacji społeczeństwa w kosztach tych działań.</p> <p>Poza wpływem na przywołaną kwestię ubóstwa energetycznego, należy zwrócić uwagę, że zakładany kształt regulacji będzie również bardzo trudny do zapisania w sposób obiektywny i uwzględniający wiele szczególnych przypadków. Należałoby bowiem doprecyzować, co mieści się pod pojęciem „jeśli są ku temu warunki techniczne (tzn.: dostępność do sieci ciepłowniczej, gazowej)”. Czy ta dostępność będzie uwzględniała wyłącznie sytuacje gdy bez ponoszone jakichkolwiek nakładów będzie można uzyskać przyłącze gazowe? A jeżeli będą musiały zostać poniesione przez inwestora nakłady to do jakiej wysokości?</p> <p>Należy również brać pod uwagę wzrost liczby instalacji hybrydowych, w których głównym źródłem ciepła jest np. pompa ciepła a kocioł na paliwo stałe pełni funkcję awaryjnego źródła lub uzupełniającego w okresach, gdy temperatury spadają poniżej pewnego poziomu. Z tego względu, w naszej ocenie proponowane założenie jest całkowicie zbędne lub wymaga znacznego dopracowania na etapie przygotowywania treści projektu Uchwały.</p> <p>6. Jednostki samorządu terytorialnego, podmioty dystrybuujące ciepło lub gaz włączą się do prowadzenia szeroko rozumianej kampanii edukacyjnej, związanej z wdrażaniem i realizacją uchwały przez cały okres jej obowiązywania.</p>	<p>instalowania kotłów na paliwo stałe w nowo budowanych budynkach, dlatego też nie powinien on mieć wpływu na osoby dotknięte ubóstwem energetycznym, gdyż nie należy się spodziewać, że będą stawiały nowe budynki.</p> <p>Dostępność do sieci, czyli warunki techniczne (możliwości) określa najbliższy operator.</p> <p>Natomiast przyłączenie do sieci ciepłej bądź gazowej zawsze wiąże się z ponoszeniem opłat przez właściciela budynku, np. wniesienie opłaty przyłączeniowej, więc nie ma możliwości uzyskania przyłączenia bez ponoszenia jakichkolwiek nakładów.</p>
--	--	--	--

			<p>Izba chciałaby wyrazić poparcie dla tak przyjętego założenia. Podejmowane przez województwo świętokrzyskie działania mające na celu poprawę jakości powietrza nie powinny bowiem skupiać się jedynie na zakazach i ograniczeniach w stosowaniu określonych paliw czy urządzeń, ale powinny uwzględniać m.in. także konieczność lepszego egzekwowania zakazu spalania śmieci oraz prowadzenia działań edukacyjnych budujących świadomość szkodliwości takiego postępowania.</p> <p>Równie istotne wydaje się również pogłębianie wiedzy dotyczącej właściwego palenia węglem. To nie tylko jakość spalanego paliwa czy technologia pieca, w którym jest ono wykorzystywane, przekładają się bowiem na ograniczenie negatywnego wpływu spalania paliw stałych na jakość powietrza. Równie ważna w tym kontekście jest umiejętność odpowiedniego palenia w takim urządzeniu, celem ograniczenia ilości szkodliwych substancji emitowanych do atmosfery w jego trakcie.</p>	6. Wniosek przyjęto
--	--	--	--	---------------------